

Ametiszt tálka

Ötvös-gyűjtemény

Leltári szám:	E 88.7
Készítés ideje:	17. SZÁZAD
Készítés helye:	Németország
Anyag:	ametiszt; aranyozott ezüsfoglalat; smaragd
Technika:	zománcozott
Méret:	magasság: 10,8 cm talpátmérő: 6,9 cm szélesség: 15 cm

Az Iparművészeti Múzeum Esterházy gyűjteményének egyik, újonnan restaurált műtárgya ez a tálka, amelyet 2004-ben, a londoni Gilbert Collectionban rendezett kiállításon láthatott először a közönség. Minden bizonnyal ivócsészeként használták e díszes darabot. Anyagának megválasztásában talán szerepet játszott az a 17. században még erősen élő közhiedelem, amely bizonyos ásványoknak, féldrágaköveknek mágikus varázserőt tulajdonított az ametisztnek eszerint az ittasság és a mérgezés ártó következményei ellen kellett oltalmat nyújtania.

Zománcdíszes arany foglalattal ellátott, hasonló darab található a Wittelsbach hercegek egykori kincstárában (vö. Schatzkammer der Residenz, München, 1976. Nr. 376. S. 181.).

Valószínű, hogy az 1725. évi inventárium alábbi tétele e műtárgyra (is) vonatkoztatható: *3 arany boglár foglalás, amethystus kübül* (Almarium 59–60. Nr. 5. 143. old).

Irodalom

- Szerk.: Szilágyi András: *Műtárgyak a fraknói Esterházy-kincstárból az Iparművészeti Múzeum gyűjteményében*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2014. - Nr. V.20. (téves ltsz.mal) (Csóka Veronika)
- Szerk.: Szilágyi András: *Esterházy-kincsek. Öt évszázad műalkotásai a hercegi gyűjteményből*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2006. - Nr. 119. (Csóka Veronika)
- Szerk.: Szilágyi András: *Hungary's heritage: princely treasures from the Esterházy Collection from the Museum of Applied Arts*. Paul Holberton, London, 2004. - Nr. 35.

